

**Eteron - Ινστιτούτο για την Έρευνα
και την Κοινωνική Αλλαγή**

Λεωκορίου 38-40

105-53, Αθήνα

Τηλ: 214 4080800

Email: info@eteron.org

Site: eteron.org | [Facebook](#) [Twitter](#) [Instagram](#) [YouTube](#)

Αθήνα, 20/11/2023

Δελτίο Τύπου

Νέα Έρευνα του Eteron | [Η Ακτινογραφία της Ακροδεξιάς](#)

Το **Eteron - Ινστιτούτο για την Έρευνα και την Κοινωνική Αλλαγή**, δημοσιεύει σήμερα τα ευρήματα της μεγάλης του [έρευνας](#) με τίτλο «**Ακτινογραφία της Ακροδεξιάς**». Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από την **aboutpeople** για λογαριασμό του Ινστιτούτου, σε πανελλαδικό δείγμα **3.058** ατόμων από τις **17** έως **20 Οκτωβρίου 2023** και εστιάζει στους/στις ψηφοφόρους των κομμάτων δεξιότερα της ΝΔ, δίνοντας έμφαση σε τρία μεγάλα ερωτήματα:

- Ποιες είναι οι **βασικές ιδεολογικές τοποθετήσεις** των ψηφοφόρων της **Ελληνικής Λύσης**, των «**Σπαρτιατών**» και της **Νίκης**;
- Οι ψηφοφόροι των τριών αυτών κομμάτων συγκροτούν κάποιου είδους **ιδεολογική και πολιτική κοινότητα**;
- Ποια είναι η **σχέση** των εν λόγω ψηφοφόρων με εκείνους της **Νέας Δημοκρατίας**;

Σημειώνεται ότι για την περαιτέρω διερεύνηση των παραπάνω ερωτημάτων διενεργήσαμε και [τέσσερα focus groups](#) σε ψηφοφόρους της Ελληνικής Λύσης, της Νίκης και των «Σπαρτιατών», προκειμένου να κατανοήσουμε σε βάθος τις απόψεις των συγκεκριμένων κοινών γύρω από θέματα που άπτονται του κοινωνικού ενδιαφέροντος, καθώς και να εξετάσουμε την πιθανή σύνδεση αυτών των κοινών με τους πολιτικούς σχηματισμούς στον ευρύτερο χώρο της Δεξιάς.

Ακολουθούν ορισμένα από τα πιο **βασικά ευρήματα** της [ποσοτικής έρευνας](#):

Δημοκρατία

Στην ερώτηση **αν είστε ικανοποιημένος/η από τον τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στην Ελλάδα**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος οι θετικές και μάλλον θετικές απαντήσεις είναι στο 28,4%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ είναι στο 60,8%
- ΣΥΡΙΖΑ, 5,8%
- ΠΑΣΟΚ 27,2%
- ΚΚΕ 6,9
- Σπαρτιάτες 4,9%
- Ελληνική Λύση 7,8%

- Νίκη 57,6%
- Πλεύση Ελευθερίας 9,4%

Η ΕΕ και η παγκοσμιοποίηση

Στην ερώτηση **αν είναι θετική η συμμετοχή της Ελλάδας στην ΕΕ**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος οι θετικές και μάλλον θετικές απαντήσεις είναι στο 65%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ είναι στο 88%
- ΣΥΡΙΖΑ 59,7%
- ΠΑΣΟΚ 82%
- ΚΚΕ 37,8%
- Σπαρτιάτες 34,2%
- Ελληνική Λύση 31,6%
- Νίκη 50%
- Πλεύση Ελευθερίας 57,6%

Στην ερώτηση **αν πρέπει να επιστρέψουμε στη δραχμή**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο γενικό δείγμα θετικά απαντά το 18,3%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 6,4%
- ΣΥΡΙΖΑ 15,7%
- ΠΑΣΟΚ 9,3%
- ΚΚΕ 27,4%
- Σπαρτιάτες 51%
- Ελληνική Λύση 59%
- Νίκη 31,6%
- Πλεύση Ελευθερίας 29,7%

Στην ερώτηση **αν η παγκοσμιοποίηση είναι μια απειλή για την Ελλάδα**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος θετικά απαντάει το 44,8%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 29,2%
- ΣΥΡΙΖΑ 53,7%
- ΠΑΣΟΚ 36,9%
- ΚΚΕ 36,9
- Σπαρτιάτες 89,5%
- Ελληνική Λύση 85,4%
- Νίκη 76,5%
- Πλεύση Ελευθερίας 56,3%

Έθνος, εξωτερική και αμυντική πολιτική

Στην ερώτηση **αν η Συμφωνία των Πρεσπών ήταν κακή για τα συμφέροντα της Ελλάδας**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος οι αρνητικές αξιολογήσεις ανέρχονται σε 50,4%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ είναι 63,5%

- ΣΥΡΙΖΑ 7,4%
- ΠΑΣΟΚ 42,7%
- ΚΚΕ 30,5%
- Σπαρτιάτες 88,6%
- Ελληνική Λύση 89,6%
- Νίκη 78,3%
- Πλεύση Ελευθερίας 60,5%

Στην ερώτηση **αν πρέπει να αυξηθούν οι αμυντικές δαπάνες**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος οι θετικές απαντήσεις είναι στο 32,5%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ 53,3%
- ΣΥΡΙΖΑ 7,2%
- ΠΑΣΟΚ 32,2%
- ΚΚΕ 8,9%
- Σπαρτιάτες 54,3%
- Ελληνική Λύση 37,5%
- Νίκη 44%
- Πλεύση Ελευθερίας 23,2%

Στην ερώτηση **αν οι Έλληνες είναι ένα σημαντικός λαός που ξεχωρίζει με την ευφυΐα και τον πολιτισμό του**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος συμφωνεί το 62,5%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 72,4%
- ΣΥΡΙΖΑ 48,1%
- ΠΑΣΟΚ 65,7%
- ΚΚΕ 37,5%
- Σπαρτιάτες 86,4%
- Ελληνική Λύση 85,7%
- Νίκη 78,3%
- Πλεύση Ελευθερίας 58,3%

Κόμμα Ορθοδόξων, Θρησκεία

Στην ερώτηση **αν χρειαζόμαστε ένα κόμμα που θα εκφράσει τις αξίες της Ορθοδοξίας**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος οι θετικές απαντήσεις είναι στο 29,4%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ 31,8%
- ΣΥΡΙΖΑ 8,7%
- ΠΑΣΟΚ 23,6%
- ΚΚΕ 11%
- Σπαρτιάτες 70%
- Ελληνική Λύση 72,4%
- Νίκη 81,4%
- Πλεύσης Ελευθερίας 32%

Στην ερώτηση **αν η θρησκεία παίζει σημαντικό ρόλο στη ζωή σας**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος θετικά απαντά το 23,8%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 26,7%
- ΣΥΡΙΖΑ 9,2%
- ΠΑΣΟΚ 23,4%
- ΚΚΕ 7,3%
- Σπαρτιάτες 36%
- Ελληνική Λύση 45,4%
- Νίκη 79,1%
- Πλεύση Ελευθερίας 18,2%

Χρυσή Αυγή

Στην ερώτηση **αν συμφωνείτε με την άποψη ότι η Χρυσή Αυγή θα ήταν χρήσιμο κόμμα στην περίπτωση που δεν έκανε εγκληματικές ενέργειες**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος θετικά απαντάει το 19,5%, ενώ ένα 2,8% τη χαρακτηρίζει πατριωτικό κόμμα με σημαντική προσφορά.
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ 20,5% (1,4% πατριωτικό κόμμα)
- ΣΥΡΙΖΑ 8,2% (0,6%)
- ΠΑΣΟΚ 10,6% (1,9%)
- ΚΚΕ 0% (3,9%)
- Σπαρτιάτες 66,6% (24%)
- Ελληνική Λύση 56,9% (12,3%)
- Νίκη 41,3% (6,9%)
- Πλεύση Ελευθερίας 17% (5,9%)

Οικονομική πολιτική

Στην ερώτηση **αν προτιμάτε ένα οικονομικό σύστημα που στηρίζεται περισσότερο στον κεντρικό σχεδιασμό ή στην αγορά**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος τον κεντρικό σχεδιασμό προτιμά το 35,6% και την αγορά το 50,1%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ τα ποσοστά είναι 17,9% και 74%
- ΣΥΡΙΖΑ 66,3% και 27,1%
- ΠΑΣΟΚ 35,4% και 56,6%
- ΚΚΕ 63,2%
- Σπαρτιάτες 33,9% και 54,4%
- Ελληνική Λύση 29,1% και 63,4%
- Νίκη 26,9% και 40,1
- Πλεύση Ελευθερίας 36,4%

Στην ερώτηση **αν συμφωνείτε ότι το κράτος δεν επεμβαίνει αρκετά στην ελληνική οικονομία και επιτρέπει στον ιδιωτικό τομέα να δρα ασύδοτος**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος οι θετικές απαντήσεις είναι στο 55,9%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το ποσοστό είναι 45,4%
- ΣΥΡΙΖΑ 79,8%
- ΠΑΣΟΚ 60%
- ΚΚΕ 72,4%

- Σπαρτιάτες 47,9%
- Ελληνική Λύση 42,8%
- Νίκη 48,1%
- Πλεύση Ελευθερίας 62,2%

Δικαιώματα ΛΟΑΤΚΙ

Στην ερώτηση **αν πρέπει να επιτραπούν οι γάμοι ομόφυλων ζευγαριών**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος θετικά απαντάει το 56,2%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 46,21%
- ΣΥΡΙΖΑ 85,8%
- ΠΑΣΟΚ 57,9%
- ΚΚΕ 79,1%
- Σπαρτιάτες 18,3%
- Ελληνική Λύση 21,9%
- Νίκη 26%
- Πλεύση Ελευθερίας 59,5%

Στην ερώτηση **αν πρέπει να επιτραπεί η τεκνοθεσία από ομόφυλα ζευγάρια**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος θετικά απαντά το 37,2%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 24,6%
- ΣΥΡΙΖΑ 68,1%
- ΠΑΣΟΚ 32,2%
- ΚΚΕ 60,5%
- Σπαρτιάτες 7,3%
- Ελληνική Λύση 4,1%
- Νίκη 14,6%
- Πλεύση Ελευθερίας 46,6%

Γυναικεία δικαιώματα

Στην ερώτηση **αν πρέπει να απαγορευτούν οι αμβλώσεις**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος οι θετικές απαντήσεις είναι στο 21,1%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ είναι στο 20,8%
- ΣΥΡΙΖΑ 9,2%
- ΠΑΣΟΚ 19,3%
- ΚΚΕ 11,6%
- Σπαρτιάτες 47,3%
- Ελληνική Λύση 57,8%
- Νίκη 60,6%
- Πλεύση Ελευθερίας 12%

Στην ερώτηση **αν ο πρώτος ρόλος μιας γυναίκας πρέπει να είναι αυτός της μητέρας**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος οι θετικές απαντήσεις είναι στο 38,6%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ είναι στο 47%
- ΣΥΡΙΖΑ 24,9%
- ΠΑΣΟΚ 36,5%
- ΚΚΕ 25,6%
- Σπαρτιάτες 64,7%
- Ελληνική Λύση 67,7%
- Νίκη 53,7%
- Πλεύση Ελευθερίας 30,8%

Θανατική ποινή

Στην ερώτηση **αν πρέπει να επανέλθει η θανατική ποινή**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος οι θετικές απαντήσεις είναι στο 47,9%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ είναι στο 55,9%
- ΣΥΡΙΖΑ 30,2%
- ΠΑΣΟΚ 45,7%
- ΚΚΕ 33,5%
- Σπαρτιάτες 85,6%
- Ελληνική Λύση 68,5%
- Νίκη 52,2%
- Πλεύση Ελευθερίας 50,9%

Διαδηλώσεις

Στην ερώτηση **αν πρέπει να περιορίζεται το δικαίωμα στη διαδήλωση, όταν απειλείται η δημόσια τάξη**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος οι θετικές απαντήσεις είναι στο 47,9%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ είναι στο 80,9%
- ΣΥΡΙΖΑ 14,3%
- ΠΑΣΟΚ 43,7%
- ΚΚΕ 17,5%
- Σπαρτιάτες 48,8%
- Ελληνική Λύση 55,5%
- Νίκη 41,6%
- Πλεύση Ελευθερίας 26,4%

Στην ερώτηση **αν η αστυνομία είναι πολύ βίαιη απέναντι στις διαδηλώσεις**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος οι θετικές απαντήσεις είναι στο 62,6%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ είναι στο 32,8%
- ΣΥΡΙΖΑ 91,4%
- ΠΑΣΟΚ 67,9%
- ΚΚΕ 93,4%
- Σπαρτιάτες 74,2%
- Ελληνική Λύση 62,5%
- Νίκη 67,4%
- Πλεύση Ελευθερίας 87,1%

Μεταναστευτικό

Στην ερώτηση **αν οι μετανάστες/τριες μπορούν να λύσουν το δημογραφικό**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος θετικά απαντά το 27,7%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 18,8%
- ΣΥΡΙΖΑ 56,1%
- ΠΑΣΟΚ 28,4%
- ΚΚΕ 48,7%
- Σπαρτιάτες 3,1%
- Ελληνική Λύση 0,8%
- Νίκη 7,4%
- Πλεύση Ελευθερίας 22%

Στην ερώτηση **αν οι μετανάστες/τριες απειλούν τον ελληνικό πολιτισμό**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος θετικά απαντά το 57,2%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 77,8%
- ΣΥΡΙΖΑ 27,1%
- ΠΑΣΟΚ 55,5%
- ΚΚΕ 29,9%
- Σπαρτιάτες 97,4%
- Ελληνική Λύση 96,1%
- Νίκη 90,8%
- Πλεύση Ελευθερίας 59%

Στην ερώτηση **αν πρέπει να παίρνουν την ελληνική ιθαγένεια τα παιδιά μεταναστευτικής καταγωγής που γεννιούνται στην Ελλάδα**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος θετικά απαντά το 66,1%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 62,7%
- ΣΥΡΙΖΑ 86,8%
- ΠΑΣΟΚ 74,1%
- ΚΚΕ 82,3%
- Σπαρτιάτες 25,2%
- Ελληνική Λύση 43,7%
- Νίκη 44,1%
- Πλεύση Ελευθερίας 61,7%

Στην ερώτηση **αν οι μετανάστες/τριες συμβάλλουν στην εθνική οικονομία**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος θετικά απαντά το 46,8%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 42,9%
- ΣΥΡΙΖΑ 73,7%
- ΠΑΣΟΚ 57,6%
- ΚΚΕ 66,8%
- Σπαρτιάτες 9,2%

- Ελληνική Λύση 17,1%
- Νίκη 16,5%
- Πλεύση Ελευθερίας 30,2%

Στην ερώτηση **αν οι μετανάστες/τριες συμβάλλουν στην αύξηση της εγκληματικότητας**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος θετικά απαντά το 65,7%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 83,2%
- ΣΥΡΙΖΑ 35,8%
- ΠΑΣΟΚ 66,1%
- ΚΚΕ 35,8%
- Σπαρτιάτες 96,5%
- Ελληνική Λύση 91,7%
- Νίκη 89%
- Πλεύση Ελευθερίας 70,9%

Στην ερώτηση **αν πρέπει να επαναπροωθούνται οι μετανάστες/τριες ακόμα και με κίνδυνο απώλειας ζωών**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος θετικά απαντά το 29,8%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 43,4%
- ΣΥΡΙΖΑ 7,5%
- ΠΑΣΟΚ 22,8%
- ΚΚΕ 7,2%
- Σπαρτιάτες 72%
- Ελληνική Λύση 64,7%
- Νίκη 36,7%
- Πλεύση Ελευθερίας 26,7%

Κλιματική Κρίση

Στην ερώτηση **αν η κλιματική αλλαγή δεν αποτελεί απειλή για το περιβάλλον**, οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

- Στο σύνολο του δείγματος θετικά απαντά το 19,6%
- Στους/στις ψηφοφόρους της ΝΔ το 10,1%
- ΣΥΡΙΖΑ 13,8%
- ΠΑΣΟΚ 14,9%
- ΚΚΕ 19,2%
- Σπαρτιάτες 60,4%
- Ελληνική Λύση 55,7%
- Νίκη 53,8%
- Πλεύση Ελευθερίας 21,8%

«Από την έρευνα παρατηρούμε ότι είναι **κοινά τα βασικά ιδεολογικά χαρακτηριστικά των ψηφοφόρων** των τριών κομμάτων, με κάποιες διαφοροποιήσεις στους ψηφοφόρους της Νίκης. Ωστόσο, μελετώντας την κλίμακα συμπάθειας δεν μπορούμε να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα ότι τα τρία κόμματα συγκροτούν κάποιου είδους πολιτική κοινότητα. Το κάθε κόμμα έχει το δικό του ακροατήριο» σημειώνει στην ανάλυσή του ο **Πέτρος Ιωαννίδης, πολιτικός αναλυτής και διευθυντής της aboutpeople**, και υπογραμμίζει: «Αν και καταγράφονται πεδία συγκλίσεων μεταξύ των οπαδών της ΝΔ και αυτών των κομμάτων (με προεξάρχον το μεταναστευτικό), οι διαφορές τους σε

σειρά μείζονων ζητημάτων (ΕΕ, παγκοσμιοποίηση, λειτουργία δημοκρατίας, κινητοποιήσεις) οδηγούν στο συμπέρασμα ότι σήμερα δεν μπορεί να γίνει λόγος για **“γαλάζια πολυκατοικία”**.

Η **ανάλυση** του **Πέτρου Ιωαννίδη** είναι διαθέσιμη [εδώ](#) και το κείμενο με τις βασικές επισημάνσεις από τα **focus groups**, «Στάσεις και αντιλήψεις των ψηφοφόρων της Ελληνικής Λύσης, της Νίκης και των “Σπαρτιατών”», [εδώ](#).

Στον ακόλουθο [σύνδεσμο](#) μπορείτε να βρείτε το **Δελτίο Τύπου** και ολόκληρη την **έρευνα** σε μορφή **pdf**.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνήσετε με την **υπεύθυνη Τύπου του Eteron, Αγγελική Κ. Καραγεώργου**, στο a.karageorgou@eteron.org ή στο 6945797085 (κινητό τηλέφωνο & WhatsApp).